

2020-11-01

Nooshi Dadgostars tal, Vänsterpartiets 43:e kongress

Det talade ordet gäller

Vänner, vänsterpartister, socialister och feminister,

Det har varit en ovanlig kongress. Vi har varit utspridda över landet, men ändå tillsammans. På ett sätt är det som det brukar – några är i söder, andra i norr. Några har suttit ihop, andra på egen hand hemma i vardagsrummet. Men var vi än är, känner vi styrkan i att arbeta för gemensamma mål.

Tack för ert förtroende. Det känns väldigt stort att stå här idag. Mitt första möte med den här rörelsen, då var det ungdomsförbundet, det var på Backa Folkets Hus. Jag var inte gammal men jag var engagerad. Vi var fyra personer runt ett bord. Vi pratade om kvinnohistoria. Jag var inte säker på hur det skulle vara att gå med i ett politiskt förbund. Var det här verkligen nåt för mig? Ja, det var det.

Jag var med och ordnade demonstrationer mot Georg Bush när han var i Göteborg. Vi argumenterade i valrörelserna. Vi byggde jämställdhetsgrupper på våra skolor. Trots att ”ja till euron”-kampanjen hade alla pengarna – de delade ut gratisprylar och fick anställa alla sina valarbetare (vissa av dem var nej till EMU men behövde pengar) – trots det så vann vi en jordskredsseger.

Några år senare fick jag vara en del av nätverket Alby är inte till salu. Jag fick vara med när Vänsterpartiet införde gratis medicin för sjuka barn. När vi fick igenom stora satsningar på sjukvården och höjde underhållsstödet för ensamstående föräldrar. Jag har fått vara en del av någonting bra. Det är så det ska kännas att vara med i vår rörelse.

Jag har gått 17 år i skolan. Ändå har vår rörelse varit den plats där jag lärt mig mest. Vi lär av varandra. Höjer upp varandra. Vi är från helt olika ställen men ändå så naturligt sammanflätade.

Att vara vänsterpartist är att stå upp. Att försvara det som är rätt. Att tillsammans förändra vardagen. Förändra verkligheten. Att vara nyfiken på framtiden.

1882 höll August Palm möte på ett kafé i Göteborg. Fullt av arbetare, stämningen var på topp. Den låg på Södra Allégatan.

Mäster Palm uppmanade: ”Du som inte bär hela kläder, du som inte har råd att ge dina barn mat varje dag, du som inte kan läsa eller skriva – du är lika mycket värd som den välklädde, välutbildade och

välände ägaren av varvet eller fabriken där du sliter varje dag. Vi har alla samma värde. Och om vi organiserar oss kan vi skapa ett samhälle där vi också behandlas så.” Så sa August Palm.

Sverige. Som bara för några generationer sen hade husbönder och statare och fattigdom som förde över en miljon människor på flykt till Amerika. Vårt lilla land i norra Europa. Hur kan vi ha blivit en av världens mest framgångsrika nationer?

De som byggde upp fackföreningarna i det här landet hade inget lagligt skydd. Tvärtom förföljdes de hänsynslöst. Arbetsgivarna fick hjälp av polis och militär när de hindrade människor från att organisera sig fackligt.

Vi fortsatte ändå. Och lyckades steg för steg bygga ett mer jämlikt samhälle. Allmän rösträtt, 8 timmars arbetsdag, allmänna pensioner och lagen om anställningsskydd.

Sverige har en lång tradition av framstående industrier. I orter som Sandviken, Degerfors och Grums lades grunden till det moderna Sverige. Allt det som bygger framtiden fortsätter att skapas i våra industriorter. Och utvecklingen går hela tiden framåt. Inom basindustrin går exporten från massa och malm mot mer avancerade pappersprodukter och specialstål. Högteknologiska branscher inom maskinindustri har växt i betydelse. Med rätt insatser kan svenska produkter konkurrera med i stort sett vilka länder som helst.

Vi har kanske världens bästa industriarbetare.

Det är Nathalie som går upp klockan fem, tar på sig arbetsskorna och sätter sig på buss 190 till Volvo Torslanda. Hon monterar stötfångare på hybridbilar. Och hämtar Bo och Bella på förskolan vid tretiden.

Det är Sara som dricker en kopp svart kaffe, en tidig vårmorgon och sätter sig på cykeln till pappersbruket Korsnäs i Bomhus.

Det är Jesper som jobbar eftermiddagsskiftet på Sandviks rörverk 64.

Och det är Ali som promenerar till Scania i Södertälje med matlådan nedpackad.

De är människor som bygger samhällen.

I en film från fackförbundet Pappers, så säger de som det är, jag citerar;

”Sulfit luktar inte skit. Det luktar samhällsbygge.

Pappersmassan från Rottneros exporteras till hela världen.

Vi bor inte i storstäder. Vi finns på 54 orter från Karlsborg till Klippan.”

Men politiken har under alldeles för lång tid varit till för andra. 1980 tjänade en direktör för ett svenskt storbolag nio gånger mer än en arbetare. Idag är det hela sextio gånger mer.

De stora kapitalflödena har under de senaste decennierna koncentrerats allt mer till ett fåtal. Det är dåligt för jämlikheten, det är dåligt för Sverige. Stora långsiktiga investeringar uteblir, kortsiktig vinstmaximering skadar samhällsutvecklingen.

För marknaden skapar inte jämlikhet. Marknaden kan inte heller skapa jobb och utveckling i hela Sverige. Här krävs politiska lösningar. Här krävs vänsterpolitik.

Vänsterpartister, naturen har sina gränser. Vi vet alla vad klimathotet innebär. I längden går det inte för någon människa att köpa sig fri, utan hela mänskligheten står inför samma verklighet. Koldioxiden ökar i atmosfären, havet stiger och temperaturen i luften höjs. Vi vill inte leva med ständiga skogsbränder, torra och smältande isar.

Jag tror de flesta av oss gör saker i våra egna liv för att få ned utsläppen. Det är bra. Men det är svårt att på egen hand bygga en ny järnväg. Eller elektrifiera den tunga industrin och energieffektivisera hyresrätterna. Här krävs att vi agerar tillsammans. Vänsterpartiet har förslagen.

Industriarbetet är en förutsättning för klimatomställningen. Vi behöver nya tillverkningsprocesser, mer resurseffektivitet och övergång till förnybara källor. Där kapitalet och marknaden misslyckats måste politiken gå in och visa vägen. Peka med hela handen. Göra investeringarna som får ned utsläppen och samtidigt ger jobb.

Tillsammans skapar vi en framtid där bostäderna är bättre, där järnvägen är utbyggd, där nya tekniska framsteg är med och pressar ned utsläppen, där naturen fått återhämta sig. Vi köper maten mer lokalt. Vår elförsörjning är förnybar. Där människor kan känna hopp och tillförsikt. Där vi bygger det hållbara samhället.

I framtiden ska vi leva hållbart, ha tid med varandra och faktiskt orka ett helt arbetsliv. Det gör vi med kortare arbetstid – målet är 6 timmars arbetsdag. Med bättre villkor så kroppen räcker till pensionen. Med en pension som värdesätter ditt hårda slit.

Vad vore Sverige utan de arbetare som ska föra oss in i framtidens ekologiskt hållbara samhälle? Ofta glöms det bort. Osynliggörs. Vem som faktiskt gör jobbet. Som om det skulle ske automatiskt eller vara toppskiktets förtjänst.

Arbetarrörelsen byggde Sverige. Och vi ska fortsätta att göra det. Vi gör det med tidiga mornar och sena kvällar. Med nattsift och på timmar. Vi gör det med våra händer och kroppar. Med vår kunskap och våra färdigheter. Vi kör bussarna, lär ut samhällskunskap och botar cancersjuka. Vi är inte näringslivstopparna. Vi är de som gör jobbet.

Det här året är det mycket som har blivit tydligt. Pandemin klev in i våra liv och ställde allt på ända. Det blev uppenbart hur sköra vi är. Att vi är en och samma, vi människor.

Vård- och omsorgspersonalen har gjort – och fortsätter göra – hjältedåd för att skydda oss från viruset. Rädda liv på IVA, hjälpa en äldre upp i sängen och jobba långa dagar. Hur mycket vi än applåderar vårdpersonalens insats kommer det inte att hjälpa dem att betala hyran.

Självfallet ska vår tacksamhet också synas i lönekuvertet. Självfallet ska vårdbiträden, undersköterskor och annan vårdpersonal ha högre löner och bättre arbetsvillkor. Så är det bara.

Under våren såg vi också hur farligt det är med kristdemokratisk personalpolitik. Den där anställda i äldreomsorgen ska springa på timmar utan skyddsutrustning. Där den som jobbar inte får någon ersättning om den tar ansvar och är hemma sjuk. Där den som ställer krav riskerar att få sparken. Det blev så tydligt, vi behöver mer trygghet, inte mindre.

Trots det är vi just nu mitt uppe i den största striden på årtionden om arbetsmarknaden. Vi tar den. Regeringen vill tillsammans med centern och liberalerna urholka anställningstryggheten. Det gör Vänsterpartiet allt för att förhindra. Man ska inte riskera att förlora jobbet för att man blir sjuk, gravid eller säger ifrån. Det är där lagen om anställningsskydd går in och skyddar den som är anställd.

Sanna som jobbar på Kommunal var med när det privata vårdbolaget varslade en trotjänare som varit anställd i 20 år. Chefen hänvisade till kompetensbrist. Men med hjälp av LAS kunde hon få kompetensutveckling på arbetstid istället för sparken. Sanna är ombud på vår kongress idag, på stockholmsbänken.

Frida jobbar i restaurangbranschen. Där tar det sju år innan man ens kan tänka på att få en fast tjänst. Hon berättar att när pandemin slog till var det de med otrygga anställningar som drabbades först och

hårdast. Att från en dag till en annan förlora alla timmar på jobbet visar så tydligt varför vi behöver mer trygghet på arbetsmarknaden, inte mindre. Frida är HRF:are och är här som ombud från Göteborg

Patrik i Malmö, var facklig företrädare när politikerna under 90-talet turades om att göra neddragningar i vården, skolan och omsorgen. Men tack vare LAS kunde han och de andra i facket se till att det blev okej lösningar för de anställda. De möjligheterna kommer Patrik inte att ha om regeringen genomför sina försämringar. Patrik är ombud från Skåne här idag.

Sanna, Frida och Patrik. Ni visar vad detta handlar om. Tillsammans kan vi stoppa försämringarna!

Vi värdesätter ditt arbete. Vi tror på dig. Du som står i kassan på ICA i Nässjö. Du som delar ut posten en tidig måndagsmorgon i Angered. Du som tar tunnelbanans blåa linje till Tensta efter en sen arbetskväll på äldreboendet. Du må inte äga företaget du jobbar i. Men du ska ha nåt att säga till om. Det är din kunskap som skapar värdet. Det är ditt arbete som för hela företaget framåt. Det är din åsikt som betyder nåt. Det är du som bygger landet. Det är för dig vi tar kampen för tryggheten på jobbet.

Nu är det upp till bevis, Stefan Löfven. Frågan är: kommer du köra över LO:s en och en halv miljon medlemmar och försäkra anställningstryggheten? Vi i Vänsterpartiet har varit tydliga redan från början: I så fall kan Stefan Löfven inte sitta kvar som statsminister. Anställningstryggheten är för viktig. Vi i Vänsterpartiet sviker inte Sveriges löntagare.

Vänsterpartiet behöver axla en ny och större roll i svensk politik. Idag är det vårt parti som behöver bära samhällsprojektet. Vi är socialister, feminister och antirasister. Vi ska ge människor hopp om att det går att skapa jobb och utveckling i hela Sverige. Förorter och bruksorter ska bäras av framtidstro. Endast det bästa är gott nog.

Under de senaste åren har Vänsterpartiet visat att vi inte bara har bra idéer, vi kan få igenom saker i verkligheten också. Alltifrån gratis busskort för unga till fler bostäder. Nu behöver vi höja ambitionerna. Vi ska ta fram stora, breda reformer som förändrar hur Sverige fungerar. Sådant som gör Sverige till ett bättre land att leva i på 10 eller 20 års sikt. Vi behöver flytta samhällsdebatten så att det vi vill blir möjligt. För Sverige behöver vänsterpolitik.

De tror att de kan bestämma över oss. Regeringen och borgerligheten. Jag citerar:

”Januariavtalet: Denna överenskommelse innebär att Vänsterpartiet inte kommer att ha inflytande över den politiska inriktningen i Sverige under den kommande mandatperioden.”

Så skrev de. Och sedan stoppade vi kaosprivatiseringen av arbetsförmedlingen. De sa att vi var utestängda – och sedan pressade vi fram 13 miljarder extra till välfärden. De gillade inte vårt inflytande och skrev ner det på ett papper. Och trodde att det skulle hjälpa. Men mina vänner, det är inte så det funkar med vänsterpartister.

Vi är inte de som låter oss ställas åt sidan. Vi vill göra verklighet av det vi tror på. Vi vet att det går att bygga ett samhälle så mycket bättre än det vi har idag.

Det finns så mycket som behöver göras. Och kära vänsterpartister, jag längtar efter att göra det tillsammans med er. Framåt och vidare.

Härmed förklarar jag Vänsterpartiets 43:e kongress avslutad.